תפוס הכל תאבד הכל

בעיר אחת בהודו חי מוכר שמנים עני בשם דאונא. הוא לא ידע לשמור על כספו שבכיס ויום אחד ליווה כסף למחיה מבנקאי בשם לאינה. הוא ליווה מאה רופיות ומאחר שלאינה לקח נשך גבוה, היה צריך להחזיר לו שלוש מאות רופיות.
עסקי דאונא לא היו טובים ולא הרוויח כדי להחזיר את החוב, ולכן לאינה הטריד אותו, כעס ובא לביתו של דאונא כל ערב, עד שהמסכן כמעט והתייאש מחייו.
לאינה נהג לבוא לביתו של דאונא בשעות בהן אישתו של סוחר השמן בישלה את הארוחה. בכל ביקור לאינה רגז כל כך שדאונא, אישתו ובתו אבדו את תאבונם ולא אכלו כמעט בכלל. כך נמשכו הדברים מספר שבועות, עד שדאונא החליט שעדיף לו לברוח. הוא לא יכול היה לקחת איתו את האישה והבת וחשב שהן תשארנה בבית.

וכך, ערב אחד, במקום לחזור הביתה אחרי העבודה, כפי שנהג כל בערב, הוא יצא מהעיר בלי לדעת לאן שילך.
בערך בסביבות שעה עשר הוא הגיע לבאר שלידה גדל עץ פלפל ענקי. מאחר שהיה עייף מאוד הוא החליט לטפס על העץ וללון שם, ולהמשיך למחרת בדרכו. הו מצא מקום נוח על אחד הענפים הגדולים, נשכב עליו ונרדם חזק מרוב עייפות.
בזמן שישן הגיעו למקום זה רוחות, שמסתובבות בסביבה כזו בלילות, עקרו את העץ כולו ונשאו אותו לחוף רחוק, בו לא חיו יצורים כלשהם, ולפנות בוקר הניחו אותו שם.
סוחר השמנים התעורר בבוקר ובמקום למצוא את עצמו ביער, בו נרדם, הופתע לראות שהוא על חוף ים גדול.
כשהתיישב כדי להבין מה קרה, ראה פה ושם אורות נוצצים שנעו הנה והנה. הוא רצה לדעת מה הם וכשאחד מהם היה קרוב, הושיט את ידו ותפס אותו. הוא ראה שזאת אבן קטנה, לא גדולה מאגוז ונוצצת באדום.

הוא לקח אותה, ואחר כך מצא שניה, שלישית ורביעית ואת כולן חיזק היטב בין בגדיו.
לקראת ערב העץ התרומם שוב באוויר ועף מהר באוויר עד שהגיע למקום בו היה קודם.
כשדאונא התאושש מהתעלולים המוזרים של העץ הודה לגורלו שהוא חי עדיין. הרצון לטייל בעולם עבר לו בכלל והוא מיהר חזרה לעיר ולביתו.
אישתו נזפה בו והמטירה עליו מאות שאלות והאשמות. כשרק הפסיקה כדי לנשום רגע דאונא ענה "רק זה אוכל לומר, רק ראי מה הבאתי!" והוא הראה לה את ארבעת האבנים, שנצצו וזרחו כשגלגל אותם בידיו.
"אך!" ענתה האישה "חצץ כזה הבאת. אילו היה זה משהו לאכול הייתי עוד מבינה, אבל מה תועלת בהם היא כעסה מאוד, כי לאינה, כרגיל בא ערב קודם לביתם, נבהל כאשר לא מצא את דאונא וצעק ורגז על אישתו.
אך מיד, כאשר לאינה שמע כי דאונא חזר, הוא הופיע שוב. זמן מה הוא צעק על סוחר השמנים כרגיל, אך כשהתעייף ופסק לרגע דאונא הזמין אותו הביתה.
אזי, אחרי שסגר את כל הדלתות, הוציא דאונא את ארבעת האבנים והראה אותם לבנקאי.
"זה הכל מה שיש לי כנגד החוב שלי, כפי שאתה בוודאי יודע. אין לי פרוטה, אבל האבנים האלה יפות מאוד."
לאינה הביט היטב והבין שאלה הם אבני אודם יקרות. הוא מאוד רצה אותם אך כדי לא לגלות את מחשבותיו אמר "מה איכפת לי האבנים המטופשות האלה? אני רוצה כסף! אני רוצה שתחזיר לי את החוב שלך!"
דאונא לא אמר על כך מילה וישב מיואש לגמרי ורק ביקש רחמים. בסוף לאינה העמיד פנים שהוא יפסיד עם ייקח את האבנים האלה במקום כסף, אך הסכים לקבלם. דאונא היה אסיר תודה והבנקאי כתב לו קבלה על שלוש מאות רופיות, עטף את האבנים בפיסת בד, שם אותם בכיס על חזהו וחזר הביתה.
"איך להפוך את אבני אודם אלה לכסף" חשב כל הדרך "אינני מעז להחזיק אותן כי ערכם

רב מאוד. אם רק ייוודע הדבר לרג'ה הוא יכניס אותי לכלא בתירוץ כלשהו, ייקח ממני את האבנים ואת כל רכושי. אך איזה עסקה טובה עשיתי! ארבע אבני אודם גדולות, אוצר ממש תמורת מאה רופיות! אני חייב להשגיח ולא לגלות את הסוד שלי."
והוא התחיל לעשות תוכניות. בסוף החליט מה לעשות, לבש את הבגדים הנקיים ביותר והלך לביתו של מושלי, הוזיר הראשי. הוא ביקש פגישה מיוחדת, הוציא את האבנים ושם אותם לפני הוזיר. עיניו של הוזיר הבריקו למראה אבני האודם.
"אכן יפות, יפות " אמר "אינני יכול לקנות אותם בערכם האמיתי, אבל אם תסכים, אתן לך אלף רופיות עבור ארבעתן.
לאינה הסכים לכך ברצון וחזר הביתה עם אלף רופיות, מודה לכוכבים שלו כי הצליח בעסקה כזו והשיג רווח גדול כזה.
אחרי שלאינה עזב, הוזיר התחיל לחשוב מה לעשות עם האבנים היקרות. בסוף החליט שהנכון וטוב ביותר יהיה להציג אותם לפני הרג'ה קאהרה. בלי שהיות הוא הלך לארמון וכשמצא את עצמו לבדו עם הוד מלכותו הוציא את האבנים ושם אותן לפניו.
"הו!" אמר הרג'ה "אלה אבנים יקרות בעלות ערך עצום. טוב שנתת לי אותם. תמורתם אתן לך, וליורשים שלך מסים שאני גובה מעשרה כפרים."
הוזיר שמח כששמע את הדברים אך רק קד מהכנעה ובזמן שהמלך שם את האבנים בטורבן שלו, הוא חזר מהר הביתה, מאושר שתמורת אלף רופיות נעשה אדון של עשרה כפרים.
גם הרג'ה שמח מאוד ועם הרכוש החדש הלך ישר לאגף הנשים והראה את אבני האודם לאישתו המלכה.
המלכה הייתה מאושרת. היא אמרה "אך אילו רק היו לי עוד שמונה כאלה, איזה ענק הייתי יכולה לענוד! תשיג לי עוד שמונה כאלה, כי אחרת אני עלולה לחלות מרוב תשוקה!"
"אישה חסרת שכל!" קרא רג'ה "מאין אקח עוד שמונה כאלה! עשרה כפרים נתתי

תמורתם, ואת עוד לא מרוצה!"
"אז מה?" קראה ראני "אתה רוצה שאמות? בוודאי אתה יודע מאין באו האבנים האלה."
והיא התחילה להתייפח ולבכות עד שרג'ה הבטיח לה כי מיד בבוקר ידאג להשיג לה עוד אבני אודם כאלה, וביקש שתהיה סבלנית, כי הוא בטוח ימלא את בקשתה.
למחרת רג'ה קרא לוזיר וציווה עליו להשיג עוד שמונה אבני חן כאלה כפי שהביא לו יום קודם. "ואם לא תביא לי אותם, אצווה לתלות אותך!"
הוזיר האומלל נשבע שאינו יודע איפה לחפש אבנים כאלה, אך המלך לא מוכן היה לשמוע.
"אתה חייב להשיג אותם" אמר "אינני רוצה שראני תמות בגלל כמה אבני חן אדומים. לך ותביא יותר כאלה מאין שקיבלת אותם."
הוזיר יצא מהארמון ורץ מהר לבנקאי לאינה.
"תשיג לי עוד שמונה אבני אודם כאלה!" ציווה כשרק ראה את לאינה. ועשה זאת מהר, אחרת אני עולה לגרדום!"
"אך מאין אקח אותם?" בכה לאינה "אבני חן לא צומחים על עצים."
"וממי קיבלת אותם?" שאל הוזיר. "מסוחר השמנים, דאונא" אמר הבנקאי. "אז לך מיד ושאל איפה הוא מצא אותם. אני לא מוכלמות גם בגלל עשרים דאונאים! "
וחמישה עבדים נשלחו להביא את דאונא.
כשדאונא הגיע חקרו אותו היטב, ואחר כך שלושתם הלכו אל הרג'ה, שם דאונא סיפר את סיפורו.
"איזה לילה היה זה, שבו ישנת על עץ הפלפל?" שאל המלך.
"אינני זוכר" ענה דאונא "אבל אישתי בוודאי תדע."
עכשיו שלחו להביא את אישתו של דאונא והיא הסבירה שהיה זה לילה של יום א' האחרון של הירח החדש.
והרי כולם יודעים שבלילה של יום א' האחרון של הירח החדש לרוחות ישנם כוחות מיוחדים והם עושים תעלולים לבני-תמותה. לכן המלך אסר עליהם לומר מילה למישהו אחר והחליט שביום א' של הירח החדש ארבעתם, קהרה

הרג'ה, מושלי הוזיר, לאינה ודאונא ילכו וישבו על עץ הפלפל הגדול ואז נראה מה יקרה.
הימים עברו במתח רב וביום א' המיוחד ארבעתם נפגשו בהסתר ונכנסו ליער. הם הלכו עד שהגיעו לעץ הפלפל ועלו עליו, כפי שתכנן רג'ה.
בחצות העץ התחיל לרעוד ואחר כך לנוע באוויר. "ראה, הוד מלכותך" אמר דאונא "העץ מתעופף."
"נכון" ענה רג'ה "אמת דיברת."
הלאה והלאה התעופף העץ עם ארבעתם על ענפיו, עד שהגיע לחוף הים הגדול. הם ראו את הנקודות הנוצצות כמו אש המפוזרות בחול.
דאונא התחיל אז לחשוב "בפעם האחרונה רק ארבע אבנים אספתי, ובזכותן נפטרתי מהחוב שלי. הפעם אקח את הכל שאוכל, ואהיה עשיר!"
"מאחר שקיבלתי אלף רופיות עבור ארבע אבנים" חשב לאינה "אאסוף עכשיו ארבעים, ואהיה כל כך עשיר שבוודאי יעשו אותי לפחות לוזיר."
"בשביל ארבע אבני אודם קיבלתי עשרה כפרים" חשב מושלי הוזיר "עכשיו אאסוף מספיק אבנים כדי לרכוש ממלכה ולמנות וזירים משלי!"
והרג'ה קהרה חשב "כאן יש מספיק לעשרים תכשיטים. ועושר פירושו כוח!"
מלאי תאווה ירדו ארבעתם מהעץ, פרס בד על החול והתחילו לאסוף אבני חן, כשכל אחד מביט בהסתר על אחרים, שמא אלה אוספים יותר.
הם היו כל כך עסוקים באסוף אוצרות אלה שלא הרגישו כלל כי התקרב שחר, ואז העץ התרומם באוויר והשאיר אותם על חוף הים, כל אחד עם חבילה שלו מלאת אבני חן יקרות.
בבוקר נדהמו אנשי הארמון כאשר לא מצאו את רג'ה. המשרתים סיפרו שהוא הלך בערב לביתו של הוזיר מושלי ועוד לא חזר.
"זה בסדר" אמר אחד "אם כך מושלי בוודאי יודע איפה הרג'ה."

הם הלכו לביתו של הוזיר ושם למדו כי ערב קודם הוזיר יצא ועוד לא חזר. "אבל" אמר אחד העבדים "לאינה הבנקאי בוודאי יודע איפה הוזיר, כי הם הלכו ביחד."
אזי הלכו לביתו של לאינה וגם שם נודע להם שהבנקאי יצא בערב ועדיין לא חזר, אך אמרו שדאונא, סוחר השמנים ליווה אותו.
כאשר הגיעו לביתו של דאונא מצאו את אישתו מיללת ומקללת. היא אמרה שדאונא הלך לביתו של לאינה ולא חזר כל הלילה.
לשווא המתינו, חיפשו וחקרו - אף אחד מהתאוותנים לא חזר לביתו ורק הסיפור המבולבל של אישתו של דאונא נשאר כרמז לגורלם.
עד היום, באזור זה בהודו, אם אדם מפסיד את כל ממנו בגלל תאוות יתר אומרים האנשים "הכל אבוד! - לא דאונא, לא לאינה, לא מושלי ולא קהרה נשאר לו."
האמת שזאת רק מימרה ורק מעטים יודעים את מקורה.